

ע"ז א"מ פ"י מהל' מקואות
הלכה ו סתם שני קמת טעי"ט
ע"ז כ"ד ר"ל טעי"ט ע"פ:
י"ד ב מ"י פ"ח מהל' חלות
הטומאות הלכה ט:

רב נסים גאון

אין מקדיין לא בעגלה ערופה
ולא בעירי מקלט. עגלה
ערופה הוא שכתוב (ויקרא טז)
ומדורו אל הים אשר סביבות
החלל ועירי מקלט הוא ששנינו
בפרק אלו הן הגולין (מט"ז דף
ל) כשם שהעיר קולטת כך
החומה קולטת והיא מרדקדין
במדינת העיר הקרובה אל
החלל ובתחום עירי מקלט ולא
היה מקדיין מפני שהן הן
החודה ושכא יוסיפו על
השיעור הקצוב להם:

רבינו הגנאל

בהנהגה ודרך גמל במשיכה
ומי שיש לו חסור וגמל ותמן
חסור מאחוריו למושבו והגמל
לפניו להגותו לא זה מהגן
במשיכה ולא הגמל בהנהגה
נמצא אדם שביניהם יושב בלא
הליכה לפיכך עשר כמו משל
הן שאין לו רשות להלך כמו
חסור גמל ואקשינו וכו' ר' מאיר
דברו שהוא ספק מחמיר
וההנאי טמא שירד לטבול ספק
טבול ספק לא טבול כ"י עד
ספיקו טהור ורבי ר' מאיר ור'
יוסי טמא. ופרקיין קסבר ר'
מאיר תחומין דאורייתא שוקן
בגון טומאה חמורה שספיקו
טמא. ור' יוסי אמר העיר
אבטילט משום ה' זקנים על
ספק העירובי שהוא כשר בה
הספק בלבד מיקל אבל בשאר
ספיקות אפילו בטומאה קלה.
בגון שאכל אוכלין טמאין
ורשה ספיקו טמאין כ"י ספיקו
טמא. ואקשינו תוב וסבר ר'
מאיר תחומין דאורייתא ותמן
אם אינו יכול להבליעו בכו
אין דוסתאי ב"ר ינאי משום ר'
מאיר שמעתי שמקדיין בהרים
פ"י מקדיין חותבין כותבין
בפסח' ובמקדיין קודר
בקיפין. וגרסינן גמי בשבת
קודר את כל האכורות ולא
קדירה משום והיא אלא אומריה
בדעת כאלו מקדיין את ההרים
ואי ס"ד וסבר ר' מאיר תחומין
דאורייתא היכי מקדיין והא רב
נחמן אמר רבה בר אבהו אין
מקדיין לא בעירי מקלט לת
להם מרת מגרשייהו ולא
בעגלה ערופה לראות איזו עיר
הקרובה אל החלל מפני שהן
של תורה ופרקיין לא קשיא הא
מתני דאוקימנא בתחומין
דאורייתא דידה. והא דקתי
מקדיין דמשמע תחומין לאו
דאורייתא דרבה. ודייקין
מדקתי משום ר' מאיר
שמעתי מינה ר' מאיר הוא
דשמע מרבוביו שמקדיין
ורמינו תוב ר' מאיר ספיקא
דאורייתא לחומרא סבירא ליה
דקתי תחומה ונשמעת ספק
מבעוד יום אם משחשיכה אינו
עירוב ותמן נגע באחור בליה
ואינו יודע אם חי אם מת
לשחר השכים ומצאו מת. ר'
מאיר שטור וחכמים מטמאין
שכל הטומאות כשעת מציאתן
ופריק ר' ירמיה שמעתי
כשהיה השקן על התרומה כל
בין השמשות והחין להאי
פריקא יא כשהיה השקן על
התרומה בין השמשות הוא
לימא ר' יוסי ספק עירוב כשר.
ופריק רבה ורב יוסף משנתנו
בב' כתי עדים אחת אומרת
מבעוד יום נטמאת התרומה

ספק לא טבול ואפילו טבול בו. הך ספק ספיקא נקט משום רבותא
דסיפא דלפ"ה בטומאה קלה טהור ור"ל כ"א מפרש דל"ו או
קמני ואפילו טבול היינו או טבול מדפריק נתר הכי אדרבה ואימא
העמד מקוה על חוקתו ואימא לא חסר והא לא שייך למיפרך אספק
טבול או לא טבול אלא או או קמני

ופריין אספק טבול צ'ארכעים סאה
ספק לא טבול:

(ס) ספיקו טהור. ר"מ צ'רה"ר
ייצירי כדתני' בתוספתא
[טהרות פ"ו] ר"מ מטהר ספק טומאה
צ'רה"ר טהור: ב"ר הטומאות בשעת
מציאתן. תימנה דצ'רש נדה (ג) תגן צ'רש
ואמר כל הנשים דיין שעתן ואפילו
הלל וחכמים דמטמאין מנע לנתע או
מפקדיה לפקדיה היינו דווקא לתרומה
וקדשים או לקדש דווקא לחד לישנא
אזל לחולין טהור לכ"ע ואמאי לא
אמרין דכל הטומאות כשעת מציאתן
כי הכא ולא היה לן לאוקמה אשה על
חוקתה ועוד דהתם כדמתיקין לא
אפילו צ'רשום היחיד כדמוכח התם
בשמעתא קמיימת' והכא מוטמאין
אפילו צ'רה"ר כדמוכח בתוספתא
שהצ'רש וכו' דהכא לא מוקמינן
אחוקיה משום דלא נצדק מצעדד יוס
אם היה חי כדקתני סיפא 'אומדים
חכמים לר"מ צ'רה"ר חי מצעדד וכו'
דאשה נמי כיון דכתיבי צ'רש דמיס כתיבי
צדוקה דמיס כדלמרינן צ'דה (דף ג').
ואורי' דכל הטומאות כשעת מציאתן
לא היו אלא לתרומה וקדשים כמו
מעט לעת מצודה ולפי זה לר"ך ליישב
קוביא דגדה ושס פ"י ושמי' נמי אית
ליה דכל הטומאות כשעת מציאתן
והא דמטהר מעט לעת אפילו לקדשים
היינו משום דחשיב אשה כצדוקה אי
נמי משום טבול פריה ורציה כדלמר
התם (דף ג'): ו"א ולר"מ דמטהר צ'רה"ר
מאי שנא צ'רש מעט לעת דמטמא אפילו
צ'רה"ר כדלמר צ'רש ולמי וי"ל צ'רש
דליכא ריעותא מנופה התמידי טפי:

**אמר ר' ירמיה משנתנו בשהיה
עליה בו.** ו"א ומאי קושיא
דר"מ דר' מאיר דבמתני' הא דלא
אוקמינה תרומה אחוקה לאו משום
דהשתא היא טמאה אלא משום דליכא
חוקה אחרת כנגדה דמוקמינן לגבצ'ר
בחוקה שלא עירב ולקמן נמי דקלמר
היינו טעמא דרבי יוסי העמד טמא
על חוקתו ואימא לא טבול צ'רש

ל'הודיעך כחו דרבי יוסי. דלע"ג דל'נו צעולם לא מיתמר: להודיעך
כחו דר"מ. דלע"ג ד'שנה צעולם וי"ל העמידנה צ'ין השמשות על
חוקתה וקודם לכן טהורה היתה אפ"ה לא אמרינן חוקה לקולא:
בטומאה חמורה. שניעמא צ'טומאה המטמאתו מן הטורה כגון צ'רש
הטומאה: אבל בטומאה קלה. דרבינן

ל'הודיעך כחו דרבי יוסי תנא תרומה ונטמאת
ל'הודיעך כחו דרבי מאיר וסבר ר"מ ספיקא
לחומרא ו'התנן *ממא שירד לטבול ספק
טבול ספק לא טבול ואפילו טבול ספק
בארבעים סאה ספק לא טבול בארבעים
סאה וכן שני מקוואות באחת יש בה ארבעים
סאה ובאחת אין בה ארבעים סאה וטבול
באחת מהן ואינו יודע באיזה מהן טבול
ספיקו טמא *במה דברים אמורים בטומאה
חמורה אבל בטומאה קלה כגון שאכל אוכלין
טמאין ושתה משקין טמאין והבא ראשו ורובו
במים שאובין או שנפל על ראשו ועל רובו
שלושה לוגין מים שאובין וירד לטבול ספק
טבול ספק לא טבול ואפילו טבול ספק טבול
בארבעים סאה ספק לא טבול בארבעים סאה
וכן שני מקוואות באחת יש בה ארבעים סאה
ואחת אין בה ארבעים סאה וטבול באחת מהן
ואינו יודע באיזה מהן טבול ספיקו טהור רבי
יוסי מ'ממא קסבר ר"מ תחומין דאורייתא יננהו
וסבר רבי מאיר תחומין דאורייתא והא *תנן
אם אין יכול להבליעו כזו אמר רבי דוסתאי
בר ינאי משום ר"מ שמעתי שמקדיין בהרים
ואי ס"ד תחומין *דאורייתא מי מקדיין והא
*אמר רב נחמן אמר רבה בר אבהו אין
מקדיין לא בעירי מקלט ולא בעגלה ערופה
מפני שהן של תורה לא קשיא הא דידיה
הא דרביה דיקא נמי דקתני כזו אמר רבי
דוסתאי בר ינאי משום רבי מאיר שמעתי
שמקדיין בהרים ש"מ ורמי דאורייתא
דאורייתא לרבי מאיר דתנן *נגע באחד
בליה ואינו יודע אם חי אם מת ולמחר השכים
ומצאו מת רבי מאיר מטהר וחכמים *מטמאין
שכל הטומאות כשעת מציאתן אמר רבי
ירמיה משנתנו (ב) *שהיה עליה שרץ כל בין
השמשות ואי הכי בהא לימא רבי יוסי ספק
עירוב כשר רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו הכא
בשתי כיתי עדים עסקינן אחת אומרת מבעוד
יום נטמאה ואחת אומרת משחשיכה
רבא

נמי נימא העמד אדם על חוקת תמוס צ'טו ואימא לא עירב ואי
הוא אמרינן דחוקה שלא עירב לא חשיב ליה הש"ס חוקה אחי שפיר
ומינה רש"י פ"י לקמן העמד טמא על חוקתו חוקה לחומרא איכא
ולקולא ליכא אבל צ'רש צ'רה"ר איכא חוקה לקולא דהעמד תרומה על
חוקתה ואיכא נמי חוקה לחומרא דהעמד אדם על חוקת תמוס
צ'טו ואימא לא עירב וצ'רשן חולין לקולא והכי נמי י"ל דניתא
ליה לשנויי אפ"י סבר ר"מ עירובי תחומין דרבינן דהשתא לא מני
לשנויי הכי משום דמתני' איכא חוקה לחומרא דכיון דליכא נמי
חוקה לקולא הוי מני למימר דהוי עירוב דספיקא דרבינן לקולא
משום הכי מוקי מתני' צ'שני כיתי עדים דלא שייך למימר דכתי כיון
דליכא כתי דמפקי ליה מחוקתה ורבה ורב יוסף אמו לפרושי דכתי
רבי ירמיה: **בהא לימא רבי יוסי ספק עירוב כשר.** הוה מני
למיפרך צ'הא לימא רבי מאיר ורבי יהודה הכי זה חסר גמל אלא
דעריפא טפי פריק:

הכא

צ'חד צ'ליה דאין כתי מו'איתו מחוקתו מוקמינן ליה כל הלילה בחוקתו וצ'רש עשת מציאתו לא חולין דליכא למימר השתא הוא דמיית:

גמ' (א) מקואות פ"צ
מ"א (ב) [סס מ"ג]
א) לקמן נח. (ד) [צ"ח לו:
טוה (ז) לקמן נח:
(ח) טהרות פ"ה מ"ז נדה ד.
רש"י (ז) [מכות יא:]
ת"ם (ז) [ז"ל ר' מאיר
מטהר וכו' כספר נודע
מיהודה מ"ח סוף סי' סה
דף טז ע"ד ע"ש] וכו'
צ'ס (ט) [מסופתא סס]

הגהות הב"ח
(ב) גמ' משנתנו בשהיה:

גליון הש"ס
גמ' שהיה עליה ש"ין
כל ביהש"מ אי הכי
בהא לימא ר"י. ממוה לי
דלמא מוקי שהיה השקן
עליה כל ביהש"מ וקיי
כפשיטת דנפל עליה בתוך
פיה"ש ואין ידעין הומן
שנפל עליה דל"ש לומר
אוקמי אחוקה אלא דלא
ידעין אם עתה לילה או
יום. ובהא שפיר אמר ר'
יוסי דספק עירוב כשר וכו'
יאיר עיי:

כצ'ה למדוד הערים שסביבות החלל ליעד איזו היא קרובה מכולן
מועד את ההרים ואת הגאיות כמות שהן ואף על פי שהמדדון מרצה
את המדה ומרמיק את העיר: וכן בתחום עירי מקלט. דקי"ל
*כשם שהעיר קולטת כך תחומה קולט: ש'מעתי. ר' מאיר קלמר
ליה וש'מעתי איכא למימר ש'מעתי מרצותי ולדידיה לא ס"ל: נגע
באחד. צ'אדם אחד: ר"מ מטהר. דלמר אוקמינה אחוקי' ו'חמול
חי היה אלמא כספיקא דאורייתא ו'איכא חוקה לקולא חולין ר"מ בתר
חוקה ומתני' נמי ניזיל בתר חוקה ומעיקרא כי אנת התם טהור
הוא: כל בין השמשות. מתחילתו ועד סופו דהוא איטימי מצעדד
יום דתחילת צ'ין השמשות מערב שבת הוא: בהא לימא רבי. הא
ודאי מצעדד יום איטימי ומתני' קמני מצעדד יום אין עירובו עירוב
דכתי הכל: אחת אומרת מבעוד יום בו. ובהא פליגי ר' יוסי סבר
אוקי תרי לצהדי תרי ואוקי תרומה אחוקה קמיימת' וכי אנתה
טהורה הואי רבי מאיר סבר כיון דליכא כתי דמפקא ליה
מחוקיה כספיקא דאורייתא לא חולין בתר חוקה אלא צ'נוגע
צ'חד צ'ליה דאין כתי מו'איתו מחוקתו מוקמינן ליה כל הלילה בחוקתו וצ'רש עשת מציאתו לא חולין דליכא למימר השתא הוא דמיית:
רבא

הכא
צ'חד צ'ליה דאין כתי מו'איתו מחוקתו מוקמינן ליה כל הלילה בחוקתו וצ'רש עשת מציאתו לא חולין דליכא למימר השתא הוא דמיית:
רבא